

Column Obama als valse profeet Charismatisch, maar ook met echte ideeën

In zijn nieuwste verkiezings-spotje vermengt John McCain – niet voor het eerst – beelden van een orerende Barack Obama met scènes uit de filmklassieker *The Ten Commandments*. Terwijl een menigte ‘Obama’ scandeert, splijt Mozes de Rode Zee, waarna beelden volgen van – echt waar – Obama tussen de golven tijdens zijn recente vakantie op Hawaii. Verder zijn er beelden van aanhangers die vertellen over de ‘energie’ die ze voelden tijdens een toespraak, en over ‘de behoefte deel uit te maken’ van het fenomeen.

Zo wordt Obama niet alleen neergezet als een beroemdheid, zoals McCain eerder deed toen hij zijn tegenstander vergeleek met Paris Hilton en Britney Spears, maar ook als een religieus fenomeen. Conclusie: Obama meet zich de rol aan van een uit de hemel gezonden verlosser, zijn aanhangers zijn gehyponotiseerde sekteleiden, en Amerika wacht Tien Plagen als het blijft geloven in deze valse profeet – want hij is niet klaar om het land te leiden.

Het is een boodschap die in subtielere vorm afgelopen donderdag ook te lezen viel in de column van Michaël Zeeman in *de Volkskrant*. Die vergeleek het optreden van Obama met dat van een televisiedominee. En met dat van de sofisten in het antieke Athene: handige redenaars voor wie overtuigingskracht altijd boven waarheid ging. Zeeman heeft Obama’s eerste boek, *Dromen van mijn vader*, gelezen. Hij moet toegeven dat daar een geraffineerd schrijver aan het woord is, die bovendien goed heeft opgelet bij colleges Creatief Schrijven. Maar daarachter zou een ambitieuze jonge politicus schuilen die zijn retorische foefjes en stijlfiguren – toen al! – volledig in dienst stelde van een toekomstige gooi naar het Witte Huis.

Net als McCain zet Zeeman Obama daarmee neer als een

welbespraakt vehikel voor onduidelijke standpunten, een charismatisch wonderkind dat moet verhullen dat achter de mantra van verandering en de optimistische *can do*-mentaliteit geen enkel groter idee zit over hoe het verder moet met Amerika. Hij is een kandidaat van de dromers, van de haast religieus bevlogenen, maar meer dan mooie woorden zijn het niet. Wat beeldt deze veertiger zich in, met zijn gladde praatjes, zijn cosmetische boekjes en zijn prefab loopbaan, van jongsaf gericht op het hoogste ambt dat hij nu zo hijgerig en voortijdig najaagt?

De – onbedoelde – ironie is dat de beschuldiging zichzelf in de staart bijt. McCain heeft er immers alle baat bij als deze verkiezingen niet over de echte onderwerpen gaan, maar uitgroeien tot een referendum over Obama. Want inhoudelijk verliest hij op vrijwel alle fron-

ten. En dat weet hij, getuige de moeite die ‘het buitenbeentje’ zich getroost om afstand te nemen van zowel zijn partij als de zittende president. Ook Zeeman onderbouwt nergens dat Obama zijn ‘verandering’ niet specificeert – dat doe hij namelijk wel, bijvoor-

beeld op zijn overzichtelijke website. Daar zit overigens een hoop aanvechtbaars tussen, maar het punt is dat zijn tegenstanders daarover zwijgen.

Obama is in zijn standpunten minstens even afgewogen, genuanceerd en doordacht als McCain. Ook als hem dat minder bijval oogst – zoals afgelopen weekeinde in een duo-interview met pastoor Rick Warren. Natuurlijk zijn veel aanhangers gevoelig voor zijn ontegenzeggelijk betoverende aanwezigheid en presentatie, maar dat moet niet verhullen dat hij toch echt ideeën heeft voor Amerika en de wereld.

Dat je charismatisch bent, wil niet zeggen dat je geen inhoud hebt.

Bas Benneker

Barack Obama

Foto EPA